

PFF

Rettigheter og plikter som selvstendig næringsdrivende

Versjon: 10.02.2018

JOBBE SOM SELVSTENDIG NÆRINGSDRIVENDE

Før en bestemmer seg for å begynne som privatpraktiserende fysioterapeut, vil momentene om rettigheter og plikter nevnt nedenfor være verdt å vurdere.

En må også være klar over, at det å drive en virksomhet krever tilstedeværelse og engasjement nær 365 dager i året. Driften må være tilnærmet kontinuerlig for at din virksomhet skal være en faktor innbyggerne i nærmiljøet regner med. Det er derfor nødvendig at du ikke er mye borte pga. sykdom eller andre årsaker, at du er utholdende og tålmodig. Selvdisciplin og evnen til ikke å ta på seg oppgaver utover det du makter er også egenskaper du må mene å besitte. Er dette grunnlaget til stede, er det basis for å gå videre med planene, som i detaljer blir presentert i det følgende.

Nedenfor kan du lese om forskjellige forhold ved å være selvstendig næringsdrivende.

Rettigheter og plikter som næringsdrivende

Selvstendig næringsdrivende har ikke de samme rettighetene i forhold til arbeids- og sosiallovgivningen som lønnstakere. Driver du avgiftspliktig virksomhet, skal de registreres i merverdiavgiftsmanntallet, sende inn omsetningsoppgaver og betale inn merverdiavgift. Honorar ved ytelse av helsetjenester er ikke merverdiavgiftspliktig. De fleste næringsdrivende har regnskapsplikt og revisjonsplikt. Forskuddspliktige næringsdrivende betaler forskuddsskatt fire ganger i året. Næringsdrivende kan ha egne ansatte og må da forholde seg til det regelverket som gjelder for arbeidsgivere, blant annet arbeidsmiljøloven.

RETTIGHETER

Rettighetene som næringsdrivende har er listet opp nedenfor:

Sykeforsikring gjennom NAV

Næringsdrivende er automatisk forsikret gjennom NAV for tap av inntekt. Denne grunnleggende forsikringen dekker 65 % av din pensjonsgivende inntekt – med et tak på 65 % av 6 G. Taket gjelder summen av lønnsinntekt og sykedagpenger. Denne "forsikringen" har du uten at du trenger å melde fra eller tegne den dersom du er næringsdrivende.

I tillegg tilbyr NAV en frivillig påbygging av denne forsikringen til dekning av 75 % av 6 G fra 1. sykefraværsdag, 100 % av 6 G fra 17. sykefraværsdag eller 100 % dekning av pensjonsgivende inntekt fra 1. sykefraværsdag. Klikk her for å finne [grunnbeløpet](#).

Disse 3 alternativene koster henholdsvis 2,1 %, 1,9 % og 9,3 % av næringsinntekten. For en næringsinntekt på 1 mill. vil premien da variere mellom kr. 19 000 og kr. 93 000 pr. år. Du kan lese nærmere om disse tilleggsdekningene [her](#). PFF registrerer at dette er en meget dyr forsikring som i tilfelle du samtidig har et ansettelsesforhold får utbetalingen redusert med utbetalt lønn og sykedagpenger i ansettelsesforholdet. Du kan lese nærmere om sykepenger m.v. på [NAV sin hjemmeside](#).

Frivillig yrkesskadetrygd via NAV

Yrkesskadedekning gir rett til særytelser ved yrkesskade.

Personer under 67 år som i sin ervervmessige virksomhet har en forventet årsinntekt som overstiger folketrygdens [grunnbeløp](#), kan tegne frivillig yrkesskadetrygd.

Frivillig yrkesskadetrygd for selvstendig næringsdrivende og frilansere tegnes for minst ett kalenderår.

Frivillig yrkesskadetrygd gjennom NAV koster 0,4 % av næringsinntekten eller kr. 4 000 pr. år med kr. 1 mill. i næringsinntekt. PFF anbefaler at du tegner denne forsikringen. [Les mer her](#).

Arbeidsmiljøloven

Næringsdrivende har ingen rettigheter i forhold til arbeidsmiljøloven. En næringsdrivende som ansetter arbeidstakere, vil være arbeidsgiver, og er derfor pålagt å følge krav til arbeidsmiljø og tilsetningsforhold. Arbeidsmiljøloven er også delvis gjort gjeldende for enmannsvirksomheter, blant annet innen bygg- og anleggsbransjen.

Ferie og feriepengene

Næringsdrivende har ikke krav på ferie eller feriepengene. Her finnes ingen "motpart" å rette kravet mot, men som arbeidsgiver, har næringsdrivende plikter.

Lønnsgarantiordningen

Næringsdrivende har ikke krav på stønad gjennom lønnsgarantiordningen.

Permittering

Næringsdrivende har ingen rettigheter i forhold til permitteringslønnsloven, men som arbeidsgiver har næringsdrivende plikter.

Dagpenger

Næringsdrivende har som hovedregel ikke krav på dagpenger ved arbeidsledighet. Dersom du er arbeidsledig og ønsker å etablere egen bedrift kan du søke om å beholde dagpengene under planleggingen og etableringen. [Les om dette her.](#)

PLIKTER

Merverdiavgift

Drift av fysioterapi praksis er vanligvis ikke MVA-pliktig, men dersom du utfører andre tjenester eller selger varer kan det oppstå avgiftsplikt. [Les nærmere om dette her.](#)

Næringsdrivende som har omsetning av varer eller avgiftspliktige tjenester, skal melde fra om sin virksomhet til fylkesskattekontoret. Den næringsdrivende har rett og plikt til å bli registrert i avgiftsmanntallet når avgiftspliktig omsetning i virksomheten har oversteget 50 000 kroner i løpet av en periode på 12 måneder.

Regnskapsplikt

Regnskapsplikten innebærer løpende registrering av regnskapsopplysninger gjennom året, og utarbeidelse av et årsregnskap. Alle som har plikt til å levere næringsoppgave eller omsetningsoppgave for merverdiavgift har plikt til å føre regnskap. Dette gjelder både enkeltpersonforetak, ansvarlig selskap og aksjeselskap.

[Les nærmere om regnskapsplikten her.](#)

Revisjonsplikt

Det er ikke revisjonsplikt for enkeltpersonforetak som driver næringsvirksomhet, men selskaper er revisjonspliktige dersom:

Aksjeselskap har ikke revisjonsplikt dersom følgende vilkår er oppfylt:

1. Selskapet må ha under 5 millioner i driftsinntekter
2. Selskapet må ha under 20 millioner i balanse
3. Selskapets ansatte må til sammen ikke utføre mer enn 10 årsverk

Skatteplikt

Næringsdrivende skal føre regnskap og levere næringsoppgave i tillegg til selvangivelsen. Her skal alle inntekter og kostnader tas med. I noen tilfeller vil den som har fått utført arbeidet, være forpliktet til å innberette utbetalingen til likningsmyndighetene.

Det beregnes skatt av netto næringsinntekt. Det skal beregnes en personinntektsdel av næringsinntekten. Beregningen foretas i skjema for beregning av personinntekt, som skal leveres sammen med selvangivelsen. Personinntekt danner grunnlaget for trygdeavgift og toppskatt. For mer informasjon, [Les nærmere om personinntekt her.](#)

Forskuddsskatt

Næringsdrivende som er forskuddspliktige skal betale forskuddsskatt til skatteoppkreveren. Forskuddsskatten betales over fire terminer. Det er likningskontoret som skriver ut forskuddsskatten på bakgrunn av tidligere inntekt. Nye næringsdrivende tar kontakt med likningskontoret for å få skrevet ut forskuddsskatt i forhold til forventet personinntekt.

Trygdeavgift

Næringsdrivende skal betale trygdeavgift til folketrygden etter høy sats (10,7 prosent). Høy sats skal betales av personinntektsdelen av næringsinntekt (utenom jordbruk, skogbruk, fiske og pass av barn i barnepassers hjem, når barnet er under 12 år eller har særlig behov for omsorg eller pleie) opptil 12 ganger grunnbeløpet i folketrygden. Av personinntekt over dette beløpet betales trygdeavgift etter mellomstatsen (7,8 prosent).

Forsikring

Som helsepersonell har du plikt til å være dekket av NPE, Norsk Pasientskadeerstatning.

Dersom du har 100 % driftstilskudd er det ikke nødvendig å melde fra, du er dekket i hele arbeidstiden fordi du har offentlig tilskudd.

Dersom du har en deltidspraksis i kommunen og jobber utover dette, eller om du ikke har avtale i det hele tatt skal du melde fra til NPE om virksomheten din, og vil da måtte betale premie beregnet ut fra omfanget av den avtaleløse virksomheten.

Les nærmere om dette under [Privat helsetjeneste](#).

Har du ansatte kan det være pålagt å tegne yrkesskadeborsikring og pensjonsforsikring. Les om dette her.

[Yrkesskadeborsikring](#) - [Pensjonsforsikring](#) (OTP)

Det er klokt å forsikre virksomheten sin mot skader, avbrudd og sykdom. Les mer om PFF sine forsikringsordninger [HER](#).

REGNSKAPSFØRER

Næringsdrivende fysioterapeuter har ikke plikt til å ha regnskapsfører, men kan selv føre regnskapene.

PFF anbefaler likevel at man ved etablering av praksis tar kontakt med en regnskapsfører og får hjelp ved etableringen av foretaket. En regnskapsfører har god oversikt over hvilke krav som stilles til regnskap, innlevering av meldinger til Altinn, Brønnøysundregistrene, Skatteetaten og andre offentlige instanser.

Dersom foretaket har ansatte vil det også være en stor lettelse at regnskapsføreren håndterer lønningene og innberetter denne.